

Utmaningar och lärdomar - Kulturskolan och barn på flykt - Ensamkommande och nyanlända möter Kulturskolan

Utmaning: Det är så svårt att nå ut med information om kulturskolan och vår verksamhet till nyanlända barn och deras föräldrar/till ensamkommande barn.

Lärdomar från projektet: För att nå nya målgrupper krävs också nya kommunikationsstrategier. Det handlar både om *vilken information* vi går ut med och *i vilken form*. Är den information vi har formulerad på ett lättillgängligt sätt? Finns den översatt till relevanta språk? Finns det bilder som stödjer och exemplifierar vad vi skriver? Sprider vi den genom kanaler som är relevanta för målgruppen? Sprider vi den med hjälp av personer som målgruppen har en relation till?

Utmaning: Det är svårt att få personer att komma till kulturskolan, även om man når ut med information.

Lärdomar från projektet: Variation och prestigelöshet har varit nyckelorden i projektet. Flera medverkande kulturskolor har goda erfarenheter av att bedriva verksamheten på platser som de vanligtvis inte håller till på – exempelvis på plats på boenden. En inledande insats på ett boende eller i en förberedelseklass kan etablera den nödvändiga relation som krävs för att barnen och eventuella föräldrar nästa gång vågar komma in till kulturskolans lokaler.

Utmaning: Det är svårt att få kontinuitet i verksamheten. Vissa individer kommer bara vissa gånger, andra flyttar precis när det har gått tillräckligt med tid för att etablera en relation.

Lärdomar från projektet: I projektet har varje möte mellan kulturskolans pedagoger och målgruppen varit betydelsefullt – oavsett om det rör sig om ett möte på 30 minuter eller om möten 30 gånger under en termin. Det är ett tankesätt som är viktigt att etablera – att det är här och nu som ni skapar värde. Det är också en bra idé att testa kortare aktiviteter, inte bara terminsvis undervisning utan också kortare helg- och kvällsaktiviteter, läger och drop-in-verksamhet.

Utmaning: Det är svårt att veta om vi tänker rätt och har rätt kompetens att möta de eventuella trauman som barnen bär med sig.

Lärdomar från projektet: Våga lita på att den kompetens som ni i kulturskolan har räcker. Det är människor ni möter. Fokusera på den förmåga ni har att med hjälp av kulturella uttrycksätt skapa glädje, gemenskapen som meningsfullhet. Var också noggrann med att veta var gränser för er kompetens går. Utge er inte för att vara psykologer utan bygg istället ett nätverk där ni kan lotsa vidare till andra personer med den kompetens ni saknar.

Utmaning: Det är svårt att få alla medarbetare engagerade och villiga att förändra sig utifrån ett förändrat samhällsklimat och uppdrag.

Lärdomar från projektet: Börja arbeta med de pedagoger som är drivna och känner engagemang för att arbeta för ett breddat deltagande. Det går inte att vänta på att få alla ombord på förändringsarbetet på en gång. Samtidigt är det avgörande att alla på sikt känner ägarskap för det uppdraget att vara en angelägen verksamhet för alla barn. Här krävs ett tydligt ledarskap!

Utmaning: Det blir lätt en uppdelning mellan de nyanlända/ensamkommande barnen och befintliga elever i kulturskolan. Det är svårt att få blandade grupper.

Lärdomar från projektet: Inledningsvis kan särlösningar vara okej för att bygga relation till nya målgrupper. Det är dock viktigt att ganska snart skapa verksamheter öppna för alla. Försök medvetet bygga grupper eller stationer som innebär möten mellan nyanlända/ensamkommande och befintliga barn i verksamheten. Testa nya ämnen, engagera konstnärer som kan väcka engagemang hos samtliga barn och unga. Att ge en grupp barn och unga ansvar (med rimligt stöd) för att arrangera en kommande föreställning eller läger kan vara ett bra sätt att skapa gemenskap.

Utmaning: Avgifter är ett hinder för vissa gruppers deltagande.

Lärdomar från projektet: Försök etablera en relation och väcka ett intresse genom kostnadsfria aktiviteter. De bör då vara gratis för alla – inte bara den utpekade målgruppen. När viljan att delta i kulturskolan finns brukar frågan om avgifter lösas sig. I projektet har det funnits exempel på samverkan mellan förvaltningar kring avgifter och bidrag/sponsring som möjliggjort subventionerade avgifter för barn med svaga ekonomiska förutsättningar.